Szekrényes Éva

Az európai parlamenti választások eredményeinek áttekintése és az európai parlamenti képviselőcsoportok megalakulása

Részvételi arány a 2014. évi európai parlamenti választásokon

A 2014. május 22. és 25. közötti európai parlamenti (EP) választásokon az európai választópolgárok 43,09%-a vett részt. Az EP-választások részvételi aránya az elmúlt évtizedekben, az első, 1979-es közvetlen választás óta, folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott. Az idei választások alkalmával megállt ez a csökkenés, igaz a 0,09%-os növekedés nem tekinthető jelentősnek. A részvételi arányok fokozatos csökkenésének megállítása összefügghet az EP által favorizált, az idei választások alkalmával először alkalmazott, az EU- s szakzsargonban ún. spitzenkanditat-ként, azaz top jelöltként ismertté vált, az európai politikai pártok által az Európai Bizottság elnökjelöltjeinek – választások előtti – megnevezésének koncepciója.

Az ún. régi (a 2004-es bővítés előtti) tagállamokban összességében valamivel többen mentek el szavazni: Olaszországban 60%, Görögországban 58,2% Dániában 56,45%, Írországban 51,6%, Svédországban 48,8%, Németországban 47,9%, Spanyolországban 45,9%, Ausztriában 45,7%, Franciaországban 43,50%, Finnországban 40,9% volt a részvételi arány. Az ún. középmezőnyben végzett országokban hozzávetőlegesen a polgárok mintegy harmada ment el szavazni: Hollandiában 37%, az Egyesült Királyságban 36%, Portugáliában a polgárok 34,5%-a adta le szavazatát. Összességében elmondható, hogy a közép-európai országokban kevesebben járultak az urnákhoz, mint Nyugat-Európában.

Részvételi arány az EP-választásokon[1]

Választások éve	**1979**	**1984**	**1989**	**1994**	**1999**	**2004**	**2009**	**2014**
Tagállamok száma	EU9	EU10	EU12	EU12	EU15	EU25	EU27	EU28
Részvételi arány %-ban	**61,99**	**58,98**	**58,41**	**56,67**	**49,51**	**45,47**	**43,00**	**43,09**

Magyarországon a választásra jogosult polgárok 28,97%-a ment el szavazni, ezzel az aránnyal hazánk az európai középmezőny végén végzett. Egyes tagállamokban kötelező a választásokon szavazni (Belgium 90%, Luxemburg 90%, Málta 74%), így ezen országokban – összehasonlítva a többi tagállammal – kiugróan magas volt a részvétel.

[1] Az Európai Parlament választási oldalának (http://www.elections2014.eu/hu) adatai alapján, 2014. június 24-ei állapot szerint.

A részvételi arány Szlovákiában volt a legalacsonyabb: ott a választásra jogosult polgárok mindössze 13%-a ment el szavazni. Az európai parlamenti választások történetében ez a valaha mért legalacsonyabb részvételi arány. Több újonnan csatlakozott tagállamban szintén alacsony volt a részvételi arány, Csehországban 19,50%, Szlovéniában 20,95%, Lengyelországban 22,70%, míg Horvátországban a polgárok 25,06%-a járult az urnákhoz. A 2004-ben csatlakozott országok közül Cipruson (43,97%), és a balti országokban, Litvániában (44,91%), Észtországban (36,44%), és Lettországban (30,04%) volt magasabb a részvételi arány. Bulgáriában a választásra jogosultak 35,5% adta le voksát, míg Romániában a választópolgárok 32,16% szavazott.

A 751 tagú parlamentben az újraválasztott és az újonnan megválasztott képviselők aránya közel azonos, az előbbi 50,60%, míg az utóbbi 49,4%. Legnagyobb arányban a német képviselőket választották újra, 69,79% az arány. Görögország esetében viszont csak új, az EP-ben eddig mandátummal nem rendelkező képviselőket választottak meg.

A megválasztott képviselők között a nők aránya valamelyest növekedett (36,88%) az előző ciklushoz képest (35,05%). A nők aránya a máltai képviselők között a legnagyobb, 66, 67%, 6 képviselő közül 4 nő. Az arány azért is figyelemre méltó, mert 2009-2014 között Máltának egyetlen női képviselője sem volt. Ezzel ellentétben a 11 litván képviselő között csak egy nő található, ez az országonkénti legalacsonyabb arány, mindössze 9,09%. Korábban a litván képviselők negyede volt nő. Magas a női képviselők aránya Svédországban (55%), Írországban (54,55%), Finnországban (53,85%), Észtországban (50%), Ausztriában (44,44%) valamint a közép európai országok között kiemelkedően, Horvátországban (45,45%). A közép európai országokban képviselők körülbelül harmada nő: Bulgária esetén 29,41%, Szlovákiában 30,77%, Romániában ez az arány 31,25%, Lettországban és Szlovéniában 37,50% a nők aránya. Magyarország esetén a megválasztott 21 képviselő között négy nő van, ami 19,05%-ot jelent. Ez az előző ciklushoz képest, amikor a nők aránya 36,36% volt a képviselők között, jelentős csökkenésnek mondható. A jelenlegi 19,05%-kal, a lengyelek 23,53%-os arányával valamelyest elmaradunk a közép-európai átlagtól.

Az idei választások alkalmával a jelenlegi Európai Bizottság (EB) tagjai közül európai parlamenti mandátumot szerzett az alelnökök közül Viviane Reding (luxemburgi, EPP, jogérvényesülésért, alapvető jogokért, uniós polgárságért felelős), Antonio Tajani (olasz, EPP, ipar és vállalkozáspolitikáért felelős), Maroš Šefcovič, (szlovák, S&D, intézményközi kapcsolatokért felelős), valamint az EB tagjai közül Karel De Gucht (belga, ALDE, kereskedelemért felelős), Janusz Lewandowski (lengyel, EPP, pénzügyi programozásért és költségvetésért felelős) valamint Olli Rehn (finn, ALDE, gazdasági és pénzügyekért felelős) biztosok. A megválasztott képviselők közül Maroš Šefcovič és Karel De Gucht nem vállalják majd EP képviselői feladatot, és továbbra is ellátják biztosi teendőiket. Az EP képviselői feladatokat választó bizottsági tagok esetén a tagállamoknak – átmeneti időre ugyan –, de új jelölteket kell állítaniuk. Az új Európai Parlament illetékes szakbizottságai pedig a meghallgatásokat követően döntenek arról, hogy támogatják vagy elutasítják egy-egy biztos jelöltet.

A mandátumok elosztása

A választásokat követően, júniusban megkezdődtek az egyeztetések a képviselőcsoportok tényleges megalakulását illetően. Az Európai Parlament eljárási

szabályzata szerint a képviselőcsoport megalakulásához legalább 25 képviselőre van szükség, akik a tagállamok legalább negyedéből, jelen esetben 7 tagállamból érkeznek.

A 2014-es európai parlamenti választásokon – a korábbiakhoz hasonlóan – egyetlen politikai erőnek sem sikerült a szavazatok legalább 50%-át megszereznie. A jelenleg megválasztott parlamentben a két legnagyobb politikai erő az Európai Néppárt (EPP) és a Szocialisták és Demokraták (S&D) között mindössze 30 mandátumbeli különbség van. Az euroszkeptikus, illetve EU-ellenes politikai tömörülések összességében több szavazatot szereztek az előző ciklushoz képest, azonban jelentős politikai előretörést, átütő sikert – amitől sokan tartottak – nem értek el. A képviselőcsoportok erősorrendje a döntéshozatalra gyakorolt hatáson túl, meghatározza a főbb tisztségek (EP-elnök, alelnökök, questorok, szakbizottsági elnökök és alelnökök) elosztását, de mindezek mellett fontos hatással lehet az ülésezés rendjét meghatározó ügyrendi kérdésekre, például a beszédidő kiosztására is.

Az Európai Parlament választási eredményeket közlő honlapja (2014. június 24. 12 órakor közzétett adatai) szerint a következő ciklusban az Európai Néppárt a szavazatok 29,43%-ával 221 mandátumot szerzett, az Európai Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége (S&D) képviselőcsoport 25,43 %-kal 191 képviselőt juttatott az Európai Parlamentbe. Az Európai Konzervatívok és Reformerek (ECR) csoportjának a szavazatok 9,32-%-ának megszerzésével 70 képviselője lesz az EP-ben, míg az európai liberálisok (ALDE) a szavaztok 8,92%-ának megszerzésével 67 képviselői hellyel rendelkeznek majd. Az Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal(GUE/NGL) a szavazatok 6,92%-át szerezte meg, ezzel 52 mandátumot szerzett, a Zöldekre a választók 6,66%-a adta voksát, amely 50 képviselői helyet jelent majd az újonnan megválasztott parlamentben. A Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája képviselőcsoport (EFDD) 6,39%-os szavazatszerzés mellett 48 képviselői helyhez jutott. Egyik képviselőcsoporthoz sem tartozó képviselőkre leadott voksok aránya 6,9%, így a következő ciklusban várhatóan 52 politikai csoportokhoz nem tartozó, ún. független képviselő (NI) lehet.

Az idei választások alkalmával mintegy 60 olyan képviselő került be az EP-be, akik eddig nem voltak tagjai a testületnek, és a politikai családokhoz történő besorolása is nehézségekbe ütközik. Ilyen például a német AFD (7), a spanyol Podemos (5), vagy az olasz M5S (17) pártok által az EP-be küldött képviselők. Az Európai Parlament 2009-2014-es ciklusában 27 független, azaz egyetlen politikai csoporthoz sem tartozó képviselő tevékenykedett, ez a 8. jogalkotási ciklusban 52 képviselőre emelkedik, amely több mint 50%-os létszámnövekedést jelent.

A választásokon több mint negyven szavazatot veszített az Európai Néppárt, de még így is ez a párt kapta a legtöbb voksot. Az Európai Szocialistáknak valamelyest sikerült növelniük erejüket, 10 képviselővel többen ülnek majd a frakcióban. Az Európa Konzervatívok és Reformerek csoportja jelentősen tudta növelni képviselői létszámát, az előző ciklushoz képest (54) 16 képviselővel többen ülnek a frakcióban, összesen 70-en. A liberálisok veszítettek erejükből, a frakciók erősorrendjében a harmadik helyről a negyedikre csúsztak vissza, csaknem 20 képviselői helyet veszítve az elmúlt ciklushoz képest. A nevét egy „közvetlen” (angolul direct) jelző szóval módosító Szabadság és (Közvetlen) Demokrácia képviselőcsoport, 50 százalékkal tudta növelni a képviselői számát.

Az új parlamentben legalább 376 képviselő szavazatára van szükség a többség megszerzéséhez, ami a jelenlegi mandátum kiosztásokat figyelembe véve azt jelenti, hogy az egyszerű többség megszerzéséhez elegendő együttműködnie a két nagy politikai erőnek (EPP-221, S&D-191), amely összesen 412 szavazatot tudhat magáénak. A többség megszerzéséhez tehát az új parlamentben a két nagy pártnak nem kell együttműködnie a kisebb politikai erőkkel.

Az EP politikai csoportok eredményei százalékban és megszerzett mandátumaik[2]

Képviselőcsoportok	**Képviselő-csoportok nevei rövidítve[3]**	**Százalék szerinti eredmény**	**A képviselői helyek száma a 2014–2019-es ciklusban**
Európai Néppárt (Kereszténydemokraták)	**EPP**	**29,43%**	**221**
Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége	**S&D**	**25,43%**	**191**
Európai Konzervatívok és Reformerek	**ECR**	**9, 32%**	**70**
Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért	**ALDE**	**8,92%**	**67**
Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal	**GUE/NGL**	**6,92%**	**52**
A Zöldek/Európai Szabad Szövetség	**Zöldek/EFA**	**6,66%**	**50**
A Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája	**EFDD**	**6,39%**	**48**
Egyik képviselőcsoporthoz sem tartozó képviselők	**Függetlenek/NI**	**6,9%**	**52**

Az európai parlamenti képviselőcsoportok megalakulása

Az Európai Parlamentben a május 25-i európai parlamenti választásokat követően megkezdődtek az egyeztetések a politikai csoportok megalakulásáról. Az Európai Parlament Eljárási szabályzata (I. cím, 4. fejezet 30. cikk) szerint a frakciólapításhoz a tagállamok egynegyedéből (ez jelenleg 7 tagállam) származó legalább 25 képviselő szükséges. A frakcióknak hivatalosan 2014. június 24-éig kellett megalakulniuk, annak érdekében, hogy ezt követően megkezdődhessenek az egyeztetések a politikai csoportok között a különböző parlamenti tisztségekről. Az Európai Parlament nyolcadik, 2014-2019 közötti jogalkotási ciklusának kezdetén hét – az előző ciklushoz hasonlóan – képviselőcsoport alakult meg. A jogalkotási ciklus folyamán, amennyiben például egyes képviselők kilépnek egy-egy képviselőcsoportból, és ennek következtében nem teljesül tovább a képviselőcsoport alapítás feltétele (7 tagállamból

[2] Az eredményeket az EP-nek a választások eredményeivel foglalkozó weboldalán, 2014. június 24-én közzétett adatai szerint dolgoztam fel.

[3] A képviselőcsoportok angol elnevezései alapján használt rövidítést használom.

legalább 25 képviselő), úgy a frakció megszűnhet. Az Eljárási szabályzat értelmében, ha egy képviselőcsoport tagjainak száma a szükséges határérték alá csökken, az elnök az Elnökök értekezlete[4] hozzájárulásával engedélyezheti a képviselőcsoport további működését a Parlament következő alakuló üléséig, amennyiben a tagok továbbra is képviselik a tagállamok legalább egyötödét és a képviselőcsoport legalább egy éve működik. Az Elnökök értekezlete határozza meg az egyes képviselőcsoportok és független képviselők, valamint az Európai Unió egyéb intézményei (Európai Bizottság, Tanács, stb.) számára fenntartott helyek elosztását.

Az Európai Néppárt képviselőcsoportja

2014. június 4-én – elsőként – alakult meg az Európai Parlament legnagyobb képviselőcsoportja, az Európai Néppárt (EPP, angolul: European People's Party) frakciója. A képviselőcsoport elnökének Manfred Webert (német) választották, míg a frakció egyik alelnöke – kilenc további alelnök mellett – Szájer József lett.

Az EPP képviselőcsoport nem állít jelöltet az EP elnöki pozíciójára, támogatják a szocialisták jelöltjét. A frakció alelnökjelöltjei Pelczné Gáll Ildikó mellett a német Rainer Wieland, az olasz Antonio Tajani, a spanyol Ramon Luis Valcarcel Siso, a román Adina Ioana Valean és az ír Mairead McGuinness.

A képviselőcsoporton belül a legnépesebb delegációja a németeknek van 34 képviselővel, őket követi a lengyel delegáció 23 fővel, a franciák 20 képviselővel, míg az olaszok és a spanyolok 17-17 képviselővel. A német delegációban mindössze négy új, eddig európai parlamenti mandátummal nem rendelkező képviselő kapott helyett. A franciák között is viszonylag nagy volt az újraválasztási arány, a 20 képviselő között mindössze 6 nem volt korábban EP képviselő, míg a spanyol delegációnak 4 új képviselője van. Ezzel ellentétben a görög és a spanyol néppárti delegációk tagjai teljes mértékben kicserélődtek: a „régi" képviselők közül senkinek sem sikerült ismételten mandátumot szereznie. A frakciónak sikerült több „nagy nevet", jelenlegi európai biztosokat is az Európai Parlamentbe juttatnia, mint az olasz Antonio Tajani, a luxemburgi Viviane Reding, vagy a lengyel Janusz Lewandowszki. Számos több parlamenti ciklus megélt képviselőt újraválasztottak: Othmar Karas (osztrák, volt EP alelnök, 1999 óta), Alain Lamassoure (francia, a Költségvetési bizottság elnöke volt, 1999 óta), valamint Rainer Wieland (német, 1997 óta).

Az Európai Néppárt 12 fős magyar csoportja 2014. június 3-án alakult újjá, amelynek vezetője továbbra is Gyürk András maradt. Az Európai Néppárt európai parlamenti képviselőcsoportja jelenleg 221 tagú. A magyar delegációban 4 újonnan megválasztott képviselő van: Bocskor Andrea, Deli Andor, Erdős Norbert és Hölvényi György.

Szocialisták és Demokraták képviselőcsoportja

2014. június 18-án alakult meg a Szocialisták és Demokraták képviselőcsoportja (S&D, angolul: Group of Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European

[4] Az elnökök értekezlete az Európai Parlament elnökéből és a képviselőcsoportok elnökeiből áll, amelynek ülésein részt vesz egy, a független képviselő is, ő azonban nem rendelkezik szavazat legfőbb feli joggal. A testület feladata az Európai Parlament jogalkotási munkájának ütemezése.

Parliament), amelynek elnökéül Martin Schulzot választották, aki megválasztását követően lemondott európai parlamenti elnöki tisztségéről. Schulz korábban, 2004 és 2012 között már vezette a képviselőcsoportot, csaknem húsz éve az Európai Parlament tagja, 2012 júniusától – 2014. június 18-ig volt az Európai Parlament elnöke.

Az Európai Parlament eljárási szabályzata (18. cikk) alapján Gianni Pittella, (olasz) első alelnök megbízott elnökként látja el az európai parlament elnöki tisztségét az új parlament alakuló üléséig, amikor várhatóan megválasztják majd az Európai Parlament új elnökét (2014. július 1-jén). A Szocialisták és Demokraták képviselőcsoportja 191 tagot számlál jelenleg.

Az S&D frakciónak mind a 28 tagállamból van tagja. A képviselőcsoport 55%-a újonnan megválasztott képviselő. Míg az előző ciklusban a német, a spanyol és az olasz nemzeti delegáció 23-23 tagból állt, a mostani ciklusban 31 képviselővel a Matteo Renzi nevével jegyzett (Partito Democratico) olasz delegáció lesz a legnépesebb. Őket a németek követik 27 hellyel, majd a britek 20 képviselővel, a románok 16, a spanyol delegáció 14-el, míg a franciáknak 13 képviselőjük lesz. A német delegációban 17 képviselőt választottak újra, míg a 20 brit képviselő közül 10 már ciklusban is volt EP-képviselő. Számos – a ciprusi, a görög, az észt, a luxemburgi és holland – delegáció mellett a magyar is új képviselőkből áll. A magyar delegációnak négy tagja (Szanyi Tibor, Ujhelyi István, Molnár Csaba és Niedermüller Péter) van, amelynek jelenlegi vezetője Szanyi Tibor.

A képviselőcsoportban ún. nagy nevek közül számos képviselőnek sikerült az újraválasztás, többek között a francia Percenche Berès-nek, (az előző ciklusban a Foglalkoztatási és szociális bizottság elnöke), a spanyol Juan Fernando López Aguilar-nak (az előző ciklusban az Állampolgári jogi, bel- és igazságügyi bizottság elnöke), az olasz Paolo de Castro (a Mezőgazdasági és vidékfejlesztési bizottság elnöke), Roberto Gualtieri (az előző ciklusban az Alkotmányügyi bizottság tagja); a portugál Ana Gomes (az előző ciklusban az Külügyi bizottság tagja) valamint a német Birgitte Sippel (az előző ciklusban az Állampolgári jogi, bel- és igazságügyi bizottság tagja). Az S&D frakcióban foglal majd helyet a brit Richard Corbett, aki Herman Van Rompuy-nek, az Európai Tanács jelenlegi elnökének volt politikai tanácsadója.

Európai Konzervatívok és Reformerek képviselőcsoportja

A harmadik legnagyobb képviselőcsoport ebben a jogalkotási ciklusban az Európai Konzervatívok és Reformerek (ECR, angolul: European Conservatives and Reformists) képviselőcsoportja lesz. A politikai tömörülés új vezetője a muzulmán származású, brit Konzervatív pártból Syed Kamall lesz, aki 70 fős képviselőcsoportot irányítja majd. A képviselőcsoport megválasztotta három alelnökét is: Ryszard Legutko (lengyel) Geoffrey Van Orden (brit) és Notis Marias (görög) személyében.

A képviselőcsoport az előző ciklusban a képviselőcsoportnak 57 tagja volt, akkor a legnépesebb delegációja a briteknek volt 27 képviselővel, őket követte a 12 fős lengyel, valamint a 9 fős cseh delegáció. A briteknek az idei választásokon kevesebb képviselői helyet sikerült szerezniük, 20 képviselőjük lesz a frakcióban. A második legnépesebb delegáció a lengyel maradt, nekik viszont sikerült növelniük számát 19-re. A németeknek 8 képviselőjük van a képviselőcsoportban, míg a dánok és belgák

delegációja 4 fős lesz. Az előző ciklusban 9 fős cseh delegáció mindössze két fősre fogyatkozott. Érdemes megemlíteni a négy belga (flamand) képviselő (Mark Demesmaeker, Louis Ide, Helga Stevens, Johan Van Overtveldt, az Új Flamand Szövetség –NVA képviselői) helyzetét, akik először a Zöldek képviselőcsoportjához csatlakoztak, majd tárgyaltak a liberálisokkal, akik – a vallon párt két képviselőjét leszámítva – szavazáson döntöttek arról, hogy a képviselők csatlakozhatnak az ALDE frakciójához. Ezt követően a négy belga képviselő mégis úgy döntött, hogy inkább az ECR frakcióhoz csatlakozik, meghatározva ezzel az ECR képviselőcsoport harmadik, ezzel együtt az ALDE negyedik helyét.

Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport

A Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport (ALDE, angolul: Alliance of Liberals an Democrats for Europe) vezetője továbbra is Guy Verhofstadt, volt belga miniszterelnök lesz, aki az előző jogalkotási periódusban is vezette a frakciót.

A képviselőcsoport 67 képviselővel vág neki az új jogalkotási ciklusnak, akik csaknem fele, 32 képviselő eddig még nem volt az EP tagja. A képviselőcsoport legnagyobb nemzeti csoportja 8 fős spanyol valamint hét- hét képviselővel bíró holland és francia delegáció. Belgiumnak 6 liberális képviselője lesz az EP-ben. Az előző ciklusban a legnagyobb delegációt Németország adta 12 képviselővel, azonban a mostani választásokon a németeknek mindössze négy liberális képviselőt sikerült az EP-be juttatni. Hasonló visszaesés tapasztalható a brit delegációnál is: míg a 2009-14 között 11 képviselővel bírtak, addig most csak egy brit liberális képviselőt választottak meg. Ennek köszönhetően nem lesz az új parlament tagja az európai konvent egyik nagy támogatója Andrew Duff és Graham Watson sem. A nemzeti delegációk általában 2 (ír, horvát és portugál), 3 (svéd, dán, észt és litván) vagy négy fősek: a németek mellett Bulgáriának, Finnországnak, és Csehországnak van 4-4 képviselője. A britek mellett egy-egy képviselője van Szlovéniának, Szlovákiának, Luxemburgnak és Ausztriának. Az előző ciklushoz képest nem lesznek olasz és román tagjai a frakciónak. A hat román képviselőt illetően, a Partidul Național Liberal döntése értelmében a következő ciklusban az EPP frakció soraiban dolgoznak majd.

A képviselőcsoportot EP képviselőként erősíti majd a jövőben Olli Rehn, az Európai Bizottság gazdasági és pénzügyekért felelős biztosa is. A nagy nevek közül Guy Verhofstadt mellett a belga Louis Michelle-nek, a német Alexander Graf Lambsdorff-nak, a francia Marielle De Sarnez-nek és Sylvie Goulard-nak, valamint a holland Sophie In't Veld-nek.

Az Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal képviselőcsoportja

Az Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal képviselőcsoport (GUE/NGL, angolul: European United Left/Nordic Green Left) Gabriele Zimmert választotta elnökének, aki 2012 óta vezeti a csoportot. Az előző ciklusban a képviselőcsoport 35 képviselőből állt, a mostani periódusban 52 képviselő alkotja majd a frakciót, ez azt jelenti, hogy a GUE/NGL-nek, mintegy 50%-kal sikerült növelni létszámát. A frakció a ciprusi Neoklis Sylikiotis-t, a svéd Malin Björk-öt, valamint a francia Patrick Le Hyaric-t választotta meg alelnökeinek.

A megválasztott képviselők mintegy 62 %-a korábban nem volt EP képviselő, a mostani választásokon szereztek először mandátumot. A baloldali tömörülésben az előző ciklusban a mindössze egy képviselővel bíró spanyol delegáció lesz a legnagyobb 11 képviselővel. Őket követi a 8 német képviselő, a görög delegáció 6 főből áll, míg 4-4 fős nemzeti delegációja van a portugáloknak, a franciáknak valamint az íreknek. Az íreknek az előző jogalkotási periódusban nem volt képviselője a GUE/NGL frakcióban, míg a görögök és az olaszok 3-3 helyet nyertek a korábbi ciklushoz képest. Az olasz, a görög valamint az ír delegációk újonnan megválasztott képviselőkből állnak.

A frakcióban Gabriele Zimmer mellett Willy Meyer-nek (spanyol), Inés Zuber-nek (portugál), a francia Jean-Luc Mélenchon-nak sikerült újraválasztatni magát.

A Zöldek képviselőcsoportja

A Zöldek képviselőcsoportjának (Greens/EFA, angolul: The Greens/European Free Alliances) 50 képviselő lesz a tagja. A képviselőcsoportban – a szokásoknak megfelelően – társelnöki rendszerben látják majd el az elnöki tisztséget 2014 és 2017 között is Rebecca Harms (német) és Phillippe Lamberts (belga) személyében. Rebecca Harms korábban a heves, érzelmi kitörésektől sem mentes beszédeiről híres Daniel Cohn Bendit (francia) mellett már az előző ciklusban is ellátta a képviselőcsoport vezetését. A belga Phillippe Lamberts 2009 óta tagja az Európai Parlamentnek, ahol eddig gazdaságirányítással, a bankágazat szabályozásával, ipari, kutatási és innovációs politikával foglalkozott.

A képviselőcsoport Ulrike Lunaceket (osztrák) jelöli majd az Európai Parlament egyik alelnökének. A Zöldek csoportja a holland Bas Eickhout-ot, a svéd Peter Erikssont, továbbá az Európai Bizottság elnöki posztjáért versenyre kelő német Ska Kellet, valamint a szintén német Julia Redát választották alelnökeiknek.

A képviselőcsoport magját a német delegáció adja majd, 13 képviselővel, a britek, a franciák delegációja 6-6 tagú lesz, a svédeknek és spanyoloknak négy-négy, míg az osztrákoknak 3 fős delegációja lesz a Zöldek frakcióján belül. A csoportnak két holland és két belga tagja lesz, valamint egy – egy horvát, dán, észt, finn, lett, litván, szlovén. Az Együtt PM képviselője, Jávor Benedek és a Lehet más a politika (LMP) képviselője, Meszerics Tamás is ehhez a képviselőcsoporthoz csatlakozott.

A képviselőcsoport nagy nevei közül Ulrike Lunacek mellett az Európai Bizottság elnökjelöltjeiként induló José Bové-nak és Ska Keller-nek, a brit Jean Lambert-nek, valamint a francia Eva Joly-nak és Yannick Jadot-nak sikerült a duplázás. A jövőben a Zöldek képviselőcsoportját erősíti majd Heidi Hautula, finn nemzeti fejlesztési miniszter, korábbi EP képviselő, Pascal Durand, az Európai zöld gazdaságért szervezet alapítója és szóvivője.

Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája

A Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája (EFDD, Europe of Freedom and Direct Democracy) képviselőcsoportban 48 képviselő dolgozik majd együtt, miután – az EFDD-nek sikerült megnyerni két svéd képviselők mellett még egy francia – korábban a Front Nationalhoz – tartozó képviselőt is, teljesítve ezzel a frakció alakításához szükséges, –

tagállamokra vonatkozó – feltételeket. A képviselőcsoport az előző jogalkotási periódusban Szabadság és Demokrácia Európája elnevezéssel 31, tizenkét különböző tagállambeli képviselővel tevékenykedett.

A képviselőcsoport vezetését, az előző ciklusban az 1999 óta EP képviselő Nigel Farage (brit) látta el. A jelenlegi ciklusban az irányítás két emberhez került: a képviselőcsoportot Nigel Farage mellett az újonnan megválasztott David Borrelli (olasz) közösen fogja irányítani.

Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája képviselőcsoport legnépesebb nemzeti csoportja a briteké lett: az UKIP párt színeiben 24 európai parlamenti képviselőnek sikerült mandátumot szereznie. A brit delegációt követően Olaszországnak van a legtöbb képviselője: 17. A nemzeti delegációk „erősorrendje" tükröződik a képviselőcsoport brit–olasz vezetésű tandemében is. További öt nemzet egy-két képviselővel erősíti a frakciót: a két-két svéd és litván mellett, egy-egy cseh, francia, lett képviselő. A képviselőcsoport 48 képviselője között 41 újonnan megválasztott képviselő van: csak a brit és a litván delegáció tagjai között vannak korábbi európai parlamenti képviselők.

Függetlenek csoportja

Az egyik képviselőcsoporthoz sem tartozó képviselőkre leadott voksok aránya 6,9% volt a májusi választásokon, így a 2014–2019 ciklusban 52, egyetlen politikai csoportokhoz sem tartozó, ún. független képviselő (NA, angolul: non affiliated) kezdi meg a munkát. Összehasonlításképp, az előző ciklusban 27 képviselő nem volt tagja egyik frakciónak sem.

Nem sikerült tehát képviselőcsoportot alakítani a Szabadságért Európai Szövetség (angolul: European Alliance for Freedom) elnevezésű tömörüléshez tartozó képviselőknek, ahová a 24 francia Marine Le Pen által vezetett Front National képviselői mellett további öt olasz, négy-négy holland és osztrák, valamint egy belga (flamand) is tartoznak. A tömörülésnek nem sikerült a frakcióalakításhoz szükséges legalább 7 tagállamból származó képviselőt egy képviselőcsoportban összefogni.

Azonban a frakciók összetétele a jogalkotási ciklus során is változhat. Elsősorban azon képviselőcsoportok esetén lehet számítani módosulásra, ahol a frakcióalakítás feltételeit épphogy sikerült teljesítni, így akár egy (eltérő országból származó) képviselő kilépése esetén megszűnhet a frakció.

A 21 magyar mandátum

Az EP-választások végeredményét az egyes tagállami választási hatóságok állapítják meg. Magyarországon a 2013. évi XXXVI. választási eljárásról szóló törvény XVI. fejezetének (166.) a választás eredményének megállapítására vonatkozó 343.§-ának 2 cikke alapján a választási eredmények megállapítása a szavazókör jegyzőkönyvek és külképviseleti szavazás eredményét megállapító jegyzőkönyv alapján a Nemzeti Választási Bizottság feladata.

Magyarországon a választásra jogosult 8 041 386 polgár közül 2 329 304 fő ment el szavazni, az érvényes szavazatok aránya 99,61% (2 319 493) volt, érvénytelenül 9 046

fő adta le szavazatát (0,39%). Az európai parlamenti mandátum megszerzéséhez 115 974 szavazatra volt szükség.

A magyarországi választásokon a Fidesz-KDNP közös listája kapta a legtöbb szavazatot. A szavazáson részt vevő polgárok 51,49%-a szavazott a közös listára, így a következő jogalkotási ciklusban a Fidesz-KDNP 12 európai parlamenti képviselői hellyel rendelkezik majd. A második legjobb eredményt a Jobbik érte el a szavazatok 14,68%-ának megszerzésével, így összesen 3 képviselőt küldhetnek majd az Európai Parlamentbe. Az MSZP a szavazatok 10,92%-ának megszerzésével, míg a Demokratikus Koalíció a szavazatok 9,76%-ának megszerzésével két-két képviselői mandátumot szerzett. Az Együtt–PM-re a szavazók 7,22%-a szavazott, így egy képviselőjük lesz az Európai Parlamentben. Az LMP, éppen átlépve az 5%-os bejutási küszöböt, egy képviselőt juttathat az EP-be. A Haza nem eladó mozgalomnak, illetve a Seres Mária Szövetségesei (SMS) szervezetnek nem sikerült meghaladniuk a mandátumszerzéshez szükséges 5%-os küszöböt.

A magyaroszági EP-választás eredményei

Listát állító párt	Kapott szavazatok száma	Szavazatok %-os aránya	Mandátumok aránya	Megszerzett képviselői helyek száma
Fidesz-KDNP	1 193 991	51,48%	57,14%	12
Jobbik	340 287	14,67%	14,29%	3
MSZP	252 751	10,9%	9,52%	2
Demokratikus Koalíció	226 086	9,75%	9,52%	2
Együtt-PM	168 076	7,25	4,76%	1
LMP	116 904	5,04%	4,76%	1
Haza nem eladó	12 119	0,52 %	0	0
SMS	9 279	0,4%	0	0
Összesen	*2 329 304*	*100%*	*100%*	*21*

A Nemzeti Választási Iroda által közzétett, a jelölő szervezetek által listára tett és mandátumot szerzett képviselőjelöltek listája:

	A listán szereplő jelölt neve	A jelölő szervezet neve	Az európai parlamenti képviselőcsoport
1.	Pelczné Gáll Ildikó	**Fidesz-KDNP**	Európai Néppárt
2.	Szájer József		
3.	Tőkés László		
4.	Deutsch Tamás		
5.	Gyürk András		
6.	Gál Kinga		
7.	Schöpflin György		
8.	Erdős Norbert		
9.	Bocskor Andrea		
10.	Deli Andor		
11.	Dr. Kósa Ádám		
12.	Hölvényi György		
13.	Dr. Morvai Krisztina	**Jobbik**	Egyik képviselőcsoporthoz sem tartozó képviselők
14.	Balczó Zoltán		
15.	Kovács Béla		
16.	Dr. Szanyi Tibor	**MSZP**	Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége
17.	Dr. Ujhelyi István		
18.	Dr. Molnár Csaba	**Demokratikus Koalíció**	Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége
19.	Niedermüller Péter		
20.	Jávor Benedek	**Együtt- PM**	A Zöldek/Európai Szabad Szövetség
21.	Meszerics Tamás	**LMP**	A Zöldek/Európai Szabad Szövetség

Az új Európai Parlament megalakulása

Az újonnan megválasztott Európai Parlament hivatalosan a 2014. július 1. és 3. közötti strasbourgi plenáris ülésen alakul meg. Eddig szól a 2009-2014 között megválasztott európai parlamenti képviselők, valamint a parlament elnökének mandátuma, és eddig tölthetik be az előző parlamenti ciklus főbb tisztségviselői tisztségeiket. Az új parlament alakuló ülésének legfontosabb feladata, hogy megválassza az elnökét, a 14 alelnököt, illetve az 5 questort. A parlament először az elnökét – az Eljárási szabályzat 14. cikke szerint – választja meg titkos szavazással, ezt követően kerül sor a 14 alelnök, valamint az öt questor megválasztására. Az Eljárási szabályzat 15. cikke szerint az alelnököket egy szavazólapon választják meg. Azokat az alelnököket, legfeljebb 14-et, akiknek a leadott szavazatok abszolút többségét sikerül megszerezni, megválasztottnak

tekintik. Amennyiben az első fordulóban nem sikerül megválasztani a 14 jelöltet, úgy második fordulós szavazást tartanak a betöltetlen tisztségek megválasztására. Abban az esetben, ha harmadik forduló megrendezés is szükséges, elegendő a szavazatok relatív többségét megszerezni.

Az EP elnökét a képviselők szavazatainak abszolút többségével választják meg. A választás három fordulóban zajlik, amennyiben a jelöltek egyikének sem sikerül megszerezni a szavazatok abszolút többségét, úgy az elnök személyéről a negyedik fordulóban döntenek: ekkor a legtöbb szavazatot kapott jelölt között dől el a verseny.

Az EP elnöki pozíciójára, az elmúlt évek gyakorlata szerint, a legtöbb szavazatot kapott párt állíthat jelöltet, aki a jogalkotási ciklus első felében (két és fél évre) látja el az elnöki feladatokat. Ezt követően, a ciklus második felében, (szintén két és fél évre) egy másik politikai erő jelöltje kerül az elnöki pozícióba. Így került sor arra, hogy 2009 - 2014 közötti ciklus első felében a néppárti Jerzy Buzek (2009-2012. január 1.) volt az EP elnöke, ezt követően pedig Martin Schulz (2012. január 1- 2014. június 18.)[5] látta el az elnöki feladatokat. Ebben a jogalkotási ciklusban azonban az Európai Néppárt képviselőcsoportja nem állít elnökjelöltet, hanem támogatja a szocialisták jelöltjét, Martin Schulz-ot (német). Az elnökjelöléshez legalább egy frakció vagy negyven képviselő támogatása szükséges. Az EP frakciói közül eddig az ECR Syed Kammal-t (brit), a képviselőcsoport új vezetőjét, a GUE/NGL a spanyol Podemos képviselőjét Pablo Igelsias Turrión-t, míg a Zöldek Ulrike Lunacek-et (oszták) jelölték az EP elnöki pozícióra. A jelölés határideje 2014. június 30. 19 óra.

Az EP képviselőcsoportok – erősorrendjük függvényében – jelölhetnek egy vagy több személyt az európai parlament alelnöki pozíciójára. Az EP-ben jelenleg 14 alelnök tevékenykedik, feladataik, a plenáris ülések vezetésén túl, különböző szakterületek szerint kerülnek felosztásra. A képviselőcsoportok jelenlegi erősorrendje szerint az Európai Néppártnak hat alelnöke, a szocialisták frakciójának három, míg a többi frakciónak egy-egy alelnöke lehet. Az Európai Néppárt a hat alelnök jelöltje között *Pelczné Gáll Ildikót* jelölte az alelnöki posztra. Az S&D frakciónak három alelnöke lehet, az öt további frakció pedig egy-egy alelnököt választhat meg. A quaestorok tisztsége és személyük azért különösen fontos, mert – az Elnökség által megállapított iránymutatások szerint – a képviselőket közvetlenül érintő igazgatási és pénzügyi feladatokat látnak el.

Az Európai Parlament a nyári szabadságokat megelőzően 2014. július 14. és 17. között ülésezik majd Strasbourgban. Amennyiben előzetesen sikerül az európai intézményeknek megállapodniuk az Európai Bizottság elnökjelöltjéről, úgy az Európai Parlament a második júliusi ülésén szavazhat az Európai Bizottság elnökének jelöltjéről. Amennyiben az intézményközi egyeztetések elhúzódnának és nem sikerül megállapodásra jutni az EB elnökének személyét illetően, úgy a Bizottság elnökének megválasztására a nyári időszakot követően, várhatóan szeptemberben kerül sor. A jelenlegi Európai Bizottság mandátuma 2014. október 31-ig szól.

[5] Martin Schulz, miután megválasztották az S&D képviselőcsoport vezetőjének, 2014. június 18-án lemondott európai parlamenti elnöki posztjáról, helyette az első alelnök, az olasz Gianni Pittella, megbízott EP elnökként látja el a teendőket 2014. július 1-ig, az újonnan megválasztott EP alakuló üléséig.

Bizottságok az új Európai Parlamentben

Az EP előző jogalkotási ciklusában, a 2014. január 15-i plenáris ülésén szavaztak a parlamenti bizottságok száma, elnevezése, hatásköre és felelőssége, az Eljárási szabályzat VII. mellékletének módosítása kérdésében. A képviselők az Elnökök Értekezlete által előterjesztett javaslat alapján döntöttek. Az elfogadott határozat[6] az egyes szakbizottságok hatáskörére vonatkozóan fogalmazott meg pontosításokat és kiegészítéseket. A következő jogalkotási ciklusban továbbra is 20 állandó szakbizottsága lesz az Európai Parlamentnek.[7]

A szakbizottságok létszáma 24–76 fő lehet. Minden szakbizottságnak van elnöke, alelnökei, akik együttesen az elnökséget adják, valamint van egy titkárság. Az Európai Parlament szakbizottságainak összetételének tükröznie kell a frakciók arányát. Az Európai Parlament strasbourgi alakuló ülésén (2014. július 3-án) szavaznak az egyes szakbizottságok létszámairól, valamint névszerinti összetételeiről.

A bizottságok a 2014. július 7-i héten tartják majd alakuló üléseiket, ahol a bizottságok megválasztják elnökeiket és alelnökeiket a következő két és fél évre (hasonlóan az EP elnökének és alelnökeinek tisztségeihez). Az első fordulóban a szavazatok abszolút többségére van szükség. Amennyiben ezt nem sikerül elérni, úgy második fordulóra kerül sor. Ekkor az a jelölt kerül megválasztásra, aki a szavazatok többségét kapja. Szavazategyenlőség esetén az idősebb jelöltet választják meg. A második fordulóban lehetőség van új jelöltek állítására is. Természetesen a szavazásokat megelőzően a politikai csoportok egyeztetéseket folytatnak az egyes tisztségek kapcsán.

Az Európai Bizottság elnökjelöltjének kiválasztása

Az európai parlamenti választásokat követően 2014. május 27-én ült össze az Európai Parlament egyik fő döntéshozó politikai testülete, az Európai Parlament elnökéből és a frakcióvezetőkből álló Elnökök értekezlete annak érdekében, hogy megvitassák a választások eredményeit és megfogalmazzák véleményüket az Európai Bizottság elnökjelöltjének megválasztása kapcsán.

---

[6] A dokumentum száma: 2013/2996(RSO), az elfogadott dokumentum száma: P7_TA-PROV(2014)0018, az Eljárási szabályzat VII. melléklete az alábbi oldalon érhető el: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20140113+ANN-07+DOC+XML+V0//HU&language=HU&navigationBar=YES

[7] 1. Külügyi Bizottság, 2. Fejlesztési Bizottság, 3. Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, 4. Költségvetési Bizottság, 5. Költségvetési Ellenőrző Bizottság, 6. Gazdasági és Monetáris Bizottság, 7. Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, 8. Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottság, 9. Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, 10. Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, 11. Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, 12. Regionális Fejlesztési Bizottság, 13. Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság, 14. Halászati Bizottság, 15. Kulturális és Oktatási Bizottság, 16. Jogi Bizottság, 17. Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, 18. Alkotmányügyi Bizottság, 19. Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság, 20. Petíciós Bizottság.

Az Elnökök értekezlete továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy az Európai Bizottság (EB) elnökének megválasztásakor vegyék figyelembe az európai választások eredményeit. Az Elnökök értekezlete által kiadott 2014. május 27-i közlemény szerint – hivatkozva az Európai Unióról szóló Szerződés 17. cikkének 6. és 7. pontjára – az Európai Tanácsnak együtt kell működnie az Európai Parlamenttel a jelöltállításban. A közleményben kitértek az Európai Néppárt bizottsági elnökjelöltjére, *Jean-Claude Junkerre*. A dokumentumot a két legnagyobb párt, az EPP és az S&D frakcióvezetői[8], *Joseph Daul (*francia) és *Hannes Swoboda* (osztrák) 2014. május 27-én hivatalosan átadták *Herman Van Rompuynek,* az Európai Tanács elnökének. Az EP vezető testülete, amely közvetetten a hetedik jogalkotási ciklus 645 képviselőjének, míg az újonnan megválasztott parlament csaknem 600 képviselőjének álláspontját tükrözi, úgy vélte, a Szerződés betűi és szellemisége értelmében a jövőbeni Európai Bizottság elnökének megválasztásakor széleskörű párbeszédet kell folytatni annak érdekében, hogy az EB elnökjelöltje képes legyen megszerezni a megválasztásához szükséges többséget.

Az Európai Tanács 2014. május 27-i informális ülésének eredményei

Az Európai Unió állam- és kormányfőinek az EP választásokat követő informális tanácskozásának fő témája – az ukrajnai választások mellett – az európai parlamenti választások eredményének áttekintése volt. A tanácskozáson a tagállami vezetők – a nélkül, hogy részletekbe bocsátkoztak volna – megállapodtak néhány kulcsfontosságú, jövőre vonatkozó elvben.

Az Európai Bizottság elnöki tisztségének betöltésével kapcsolatban az Európai Tanácsnak (EiT) az a feladata, hogy a – Szerződés szövege szerint – választási eredmények figyelembe vételével, a megfelelő konzultációk lefolytatása után, szükség esetén, minősített többséggel jelöljön elnököt. A konzultációk, amelyek lefolytatásával az Európai Tanács elnökét, Herman Van Rompuy-t bízták meg, az új összetételű EP-képviselőcsoportok vezetőinek megválasztása után el is kezdődhettek.

Az Európai Tanács szerint az Európai Uniónak stratégiai programjában a munkahelyteremtéssel, a versenyképesség javításával, növekedésen alapuló, jövőorientált stratégiával, a Gazdasági és Monetáris Unió megerősítésével, klímaváltozás elleni fellépéssel, energiaunió megvalósítására és az energiafüggőség csökkentésére törekvő közös fellépéssel, az alapvető szabadságjogok védelmével, valamint az Európai Unió külpolitikai szerepének megerősítésével kell a jövőben foglalkozni. Az EiT szerint az Európai Bizottság elnöki posztjára olyan jelöltet szeretnének állítani, akinek tevékenysége a fenti célokkal összeegyeztethető.

[8] Mindkét politikai csoport vezetője előzetesen bejelentette, hogy a választásokat követően visszavonul.

Az Európai Tanács 2014. június 26-27-i ülésének eredményei és a közeljövő eseményei

Az Európai Tanács soron következő ülésének egyik legfontosabb témája, az ypreni megemlékezés, az aláírási ceremóniák (Ukrajna, Moldova, Georgia), valamint szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása kapcsán, valamint a növekedés, versenyképesség és munkahelyteremtés (Európai szemeszter, éghajlat és energiapolitika) mellett az Európai Bizottság elnökének jelölése volt. Az Európai Tanács minősített többséggel dönt az elnökjelölt személyéről. Az Európai Tanács megállapodott abban, hogy a néppárt jelöltjét Jean-Claude Juncker-t (luxemburgi) javasolta az Európai Parlamentnek az Európai Bizottság elnöki tisztére. Ezzel kapcsolatban elfogadta a következő ötéves időszak kulcsprioritásaira vonatkozó stratégiai menetrendet.

Az Európai Tanács június 27-i döntése nyomán[9] valószínűsíthető, hogy az Európai Parlament 2014. július 16-i strasbourgi plenáris ülésén szavaznak majd *Jean-Claude Junker* Európai Bizottság elnökének történő kinevezéséről. A biztosokat a tagállamok jelölik (minden tagállam egyet), az egyes portfóliókat, szakterületeket – politikai egyeztetéseknek és alkuknak köszönhetően – az Európai Bizottság elnöke osztja majd ki. Az Európai Parlament illetékes szakbizottságai meghallgatják a biztos jelölteket és megbizonyosodnak szakmai rátermettségükről. Ezt követően, az EP testületileg hagyja jóvá az Európai Bizottságot.

Összegzés

Most először került sor európai parlamenti választásokra a 2009. december 1-jén életbe lépett lisszaboni szerződés szerint. A választásokon a választásra jogosult polgárok kevesebb, mint fele vett részt, a 43,09%-os összeurópai részvételi arány összességében alacsonynak mondható. Nemzeti szintű általános választásokon a részvételi arány ennél általában magasabb szokott lenni, azonban figyelemreméltó az a tény, hogy a hosszú évtizedek óta tartó csökkenő trendet legalább sikerült megállítani. Európa különböző régióit tekintve is jelentős különbségek vannak a részvételi arányokban. Az Unió ún „régi” tagállamaiban a választók valamivel lelkesebben járultak az urnákhoz, míg az ún. „új” tagállamok esetében a választók nagyobb arányban maradtak távol a szavazástól. Ennek oka lehet egyrészt, hogy a régi tagállamok polgárai

Az Európai Parlament – politikailag független – információs kampánnyal (magyarul a Vedd észre! Tégy érte! Légy része! szlogennel) próbálta ösztönözni az embereket Európa szerte arra, hogy gondolkodjanak felelősen és menjenek el szavazni. Az információs kampány egyik problémája, hogy éppolyan kevéssé tudta megszólítani az embereket, mint az európai döntéshozók maguk.

A szavazók választásoktól való távolmaradása mindig jelzésértékű. Ennek oka lehet többek között, hogy a választók érdektelenek, és nem ismerik fel kellő súllyal a választások tétjét, valamint saját érintettségüket. Úgy vélem, uniós szinten ez egy valós

[9] Az Európai Tanács 2014. június 26-27-i ülésének következtetései az alábbi oldalról tölthető le: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/HU/ec/143493.pdf

oknak tekinthető. Másrészről, az EP választásokon való részvételi arányokból lehet következtetni a választók európai integrációba vetett bizalmáról. Minél kevesebben mennek el szavazni, annál kevéssé feltételezhető, hogy a választók ténylegesen bíznak, hisznek az európai integrációban. Harmadrészt, EP választások alkalmával a társadalom az éppen aktuális kormányzat ellen szavazhat, egyfajta „protestszavazatként". A franciaországi Front National meglepetésszerű győzelme is erre enged következtetni. A francia választók csaknem negyede szavazott a szélsőséges nézeteket valló Front Nationalra, jelezve, nem ért egyet az országban kialakult gazdasági és politikai helyzettel. A választási eredményeket vizsgálva megállapítható, hogy azon országokban, ahol instabilabb a gazdasági helyzet, nagy a társadalmi feszültség, a polgárok nagyobb százaléka szavazott szélsőséges pártokra, példaként említhetjük elsősorban a déli államokat, Görögországot, Spanyolországot, Olaszországot. Egyes országokban, például Nagy-Britanniában (UKIP 24), Dániában (Dán Néppárt 4) a szavazatok jelentős hányadát euroszkeptikus pártok szerezték meg.

Az Európai Parlamentben továbbra is hét frakció működik majd, hasonlóan a korábbi jogalkotási periódushoz. Azonban a képviselőcsoportok erősorrendje megváltozott. A legtöbb szavazatot – az elmúlt csaknem húsz évhez hasonlóan–az Európai Néppártra adták le. Az Európai Néppárt bár megnyerte az idei választásokat, jelentős arányban vesztett képviselői helyeiből. Nem sikerült tehát az európai szocialista pártoknak fordítani a trenden. Az előző ciklus adataihoz képest a szocialistáknak viszont sikerült növelniük képviselői helyeik számát. A választások nagy vesztesei a liberálisok, képviselőcsoportjukból számos „nagyágyúnak" nem sikerült mandátumot szereznie az újonnan megalakult parlamentben. A harmadik politikai erővé a konzervatívok nőtték ki magukat, helyet cseréltek tulajdonképpen a liberálisokkal. A baloldali GUE/NGL nagymértékben tudta növelni szavazatainak számát, többek között a válság hatásának köszönhetően. A Zöldek tagállamonként eltérően szerepeltek, de összességében megtartották pozíciójukat. A 8. jogalkotási periódusban valamivel nagyobb lesz az euroszkeptikus, EU-ellenes képviselők aránya, azonban egy részüknek továbbra sem sikerült közös platformot alakítaniuk. Az EFDD képviselőcsoport jelentősen megerősödött egy új olasz politikai tömörülés képvislőivel.

A választások kapcsán sokat vitatott kérdés volt az Európai Bizottság elnökének megválasztása. A kampány ideje alatt az EP igyekezett hangsúlyozni a választások európai dimenzióját. Abban a parlamenti frakciók mindegyike egyetértett (az Elnökök értekezlet döntése értelmében), hogy álláspontjuk szerint az Európai Bizottság elnökét az Európai Tanács csak a politikai pártok által korábban már meghatározott ún. topjelöltek közül jelölheti. Az EP több alkalommal jelezte, amennyiben az EiT nem az 5 ún. topjelölt közül javasol valakit, úgy a parlamenti szavazáson nem fog támogatni más jelöltet. Ezen elvvel minden képviselőcsoportok egyetértett, még akkor is, ha magával a jelölt személyével nem.

Az Európai Tanács ülésén az európai állam- és kormányfők Jean-Claude Junker-t jelölték, ezzel teljesült az Európai Parlament legfontosabb kívánalma. Többen tartottak ugyanis attól, hogy amennyiben az EiT nem a politikai pártok jelöltjei közül választ, akkor az EP „megmakacsolja magát", elutasítja az új jelöltet, amely így akár egy hosszú ideig is elhúzódó intézményközi konfliktusban is kicsúcsosodhatott volna.

Brüsszel, 2014. június 27.